

at forbigå bygningernes og deres ejeres historie og liv helt. I hvert fald de mere fremtrædende og karakteristiske gårde og huse må med. Poul Rasmussens tabel omfatter kun et enkelt år og er næppe uden interesse. Men det vil sikkert vise sig, at Carl Svenstrups forsøg på at lade alle huse og deres ejere passere revu (hvilket selvsagt kun lader sig gøre i en mindre by) vil vise sig at være af stor værdi. Meget af det, forfatteren bringer til torvs, synes os selvfølgelig, trivielt og naivt. Men om hundrede eller to hundrede år vil det stille sig anderledes. Af de købstadshistorier, der udkom for 100 eller 150 år siden, er det mest interessante som regel det, der handler om forfatterens samtid. På samme måde vil fremtiden utvivlsomt vide at skatte de mange oplysninger og billeder, Carl Svenstrup bringer fra sin egen tidsalder.

Mens den almindelige fremstilling af Grenaas historie i bind A næppe vil bevare sin værdi, vil den personalhistorisk-topografiske beskrivelse af byens ældre ejendomme og deres beboere gennem tiderne med de mange dertil hørende billeder sikkert vise sig at have blivende betydning, og af den grund er Carl Svenstrups store værk al ære og tak værd.

Carl Lindberg Nielsen.

A. C. Dalsgaard-Hansen: Jubilæumsbogen vedrørende skolevæsen i Varde i tiden 1856–1956 samt træk fra byen i vore dage. Varde 1956. 311 sider.

Foranlediget af 100-året for den såkaldte gamle skoles opførelse i Varde har forhenværende skoleinspektør Dalsgaard-Hansen udgivet en bog, der ikke blot giver bidrag til skolens, men også til byens nyere historie. Foruden de afsnit, som forfatteren selv har skrevet, og som er hovedsagen, bringer bogen en række erindringer fra elever, lærere og andre, der på en eller anden måde har været knyttet til skolen. Bogen er overordentlig interessant for enhver, der har tilknytning til Varde. Dispositionen er ganske vist noget kaotisk; men det er lykkedes forfatteren at samle et overordentlig værdifuldt stof, som ingen andre ville have kunnet skaffe til veje, og ingen, der vil beskæftige sig med Varde, kommer uden om Dalsgaard-Hansens bog.

Carl Lindberg Nielsen.

Johannes Brøndsted (red.): Danmark før og nu. København, Færøerne, Grønland. (Hassing, 1957). 438 s.

Med dette – det sjette – bind afsluttes det store værk, som begyndte at udkomme i 1952, og som tidligere har været omtalt i »Jyske Samlinger«. De skarpt afgrænsede tre områder, som bindet dækker, giver skildringerne et mere sammenhængende præg end de foregående landsdelsbeskrivelser. I anlæg følger man ellers ret nøje de foregående bind, og i hvert fald for Københavns vedkommende føler man det på baggrund af bl. a. Hassings egne værker lidt vel kortfattet, hvad der siges. Billedudvalget er som ventelig ganske fortræffeligt. Bindet afsluttes med et stedregister til hele værket.

Vagn Dybdahl.

Wilhelm von Antoniewitz: Danske patricierslægter. I. (Schultz, 1956). 228 s.

Siden Hauch-Fausbøll i 1930 udgav femte bind af »Patriciske slægter« har denne særegne skriftrække været standset. Det er sikkert kun få historikere, der ikke har haft lejlighed til at skænke forfatteren en taknemmelig tanke, når dette værk friede en for brydsomme undersøgelser. Det må derfor hilses med